

REKOMENDACIJOS NEREGULIARIŲ MIGRANTŲ PSICHIKOS SVEIKATOS PASLAUGŲ UŽTIKRINIMO LIETUVOJE TOBULINIMUI

Atsižvelgdami į interviu su migrantais ir prieglobsčio prašytojais analizės rezultatus, teikiame rekomendacijas nereguliarių migrantų psichikos sveikatos paslaugų užtikrinimo Lietuvoje tobulinimui. Migrantai ir prieglobsčio prašytojai Lietuvoje susiduria su nemažai stresą keliančių veiksnių: nežinomybe dėl prieglobsčio suteikimo, nereguliaraus sienos kirtimo ir/ar sulaikymo patirtimis, diskriminacija. Šios potencialiai traumuojančios patirtys padidina psichikos sveikatos sutrikimų riziką – depresijos, potrauminio streso sutrikimo, nerimo ar psichozinių sutrikimų ar kt. Šiomis rekomendacijomis siekiame padėti gerinti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų tiekimą ir prieinamumą užsieniečių registracijos ir pabėgėlių priėmimo centruose.

REKOMENDACIJOS:

1. Užtikrinti psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą migrantams ir prieglobsčio prašytojams - apie šias paslaugas turi būti sistemingai informuojama, sudaromos galimybės tęstinėms konsultacijoms, konsultacijos privalo būti kultūriškai jautrios. Pagal poreikį turi būti pasitelkiami kvalifikuoti vertėjai, kultūriniai tarpininkai.
2. Apmokyti psichikos sveikatos ir socialinių paslaugų teikėjus dirbti su migrantais ir prieglobsčio prašytojais, atsižvelgiant į jų trauminės patirtis ir kultūrinį kontekstą, teikiant pagalbą vadovautis į stiprybes orientuota atsigavimo samprata. Specialistai taip pat turi turėti pakankamai žinių apie galimą sienos kirtimo, apgręžimo, sulaikymo ir nežinomybės dėl pabėgėlio statuso poveikį psichikos sveikatai.
3. Fizinės ir psichikos sveikatos specialistai turi veikti išvien padėdami migrantams ir prieglobsčio prašytojams. Nusiskundimai fizine sveikata gali signalizuoti psichikos sveikatos sutrikimus, tokiais atvejais būtina asmenį nukreipti į psichikos sveikatos specialistus. Taip pat, teikiant psichikos sveikatos paslaugas informuoti apie pasirūpinimo fizine sveikata svarbą.
4. Pabėgėlių priėmimo centruose ir užsieniečių registracijos centruose turi būti tvarka, apibrėžianti, kaip reaguoti į psichikos sveikatos, savižudybės krizes ir įvykusio smurto atvejus.
5. Visi asmenys, dirbantys su migrantais ir prieglobsčio prašytojais, turi suprasti šios asmenų grupės patiriamą psichikos sveikatos sutrikimų riziką, gebėti suteikti emocinę paramą/pirmą psichologinę pagalbą ir nukreipti psichikos sveikatos specialistų pagalbos.